

Van: [redacted] <[redacted]@bij12.nl>

Verzonden: 28-07-2025 11:25

Aan: [redacted] <[redacted]@bij12.nl>,
[redacted] <[redacted]@ipo.nl>,
[redacted] <[redacted]@fryslan.frl>,
[redacted]@ozhz.nl,
[redacted]@ozhz.nl,
[redacted]@drenthe.nl,
[redacted] <[redacted]@odbn.nl>,
[redacted] <[redacted]@nvwa.nl>,
[redacted] <[redacted]@overijssel.nl>,
[redacted] <[redacted]@prvlimburg.nl>,
[redacted] <[redacted]@ipo.nl>

Onderwerp: Re: Overleg werkgroep T&H Gewasbeschermingsmiddelen

---

Beste mensen,

We hebben afgesproken dat we donderdag 31 juli ons volgende overleg hebben.

Daarvoor stel ik de volgende agenda voor:

1. Opening en evt. kennismakingsronde
2. Terugblik vorige overleg (verslag is eerder al toegezonden) ,
3. Bespreking aangepaste notitie (zie bijlage)
4. Bespreking vervolgvragen (zie gespreksonderwerpen)
5. Vervolgafspraken
6. W.v.t.t.k.

Gr

[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: donderdag 17 juli 2025 13:29

Aan: [redacted] <[redacted]@bij12.nl>; [redacted] <[redacted]@ipo.nl>;
[redacted] <[redacted]@fryslan.frl> <[redacted]@fryslan.frl>; [redacted] <[redacted]@ozhz.nl> <[redacted]@ozhz.nl>;
[redacted] <[redacted]@ozhz.nl> <[redacted]@ozhz.nl>; [redacted] <[redacted]@drenthe.nl> <[redacted]@drenthe.nl>; [redacted] <[redacted]@odbn.nl>; [redacted] <[redacted]@nvwa.nl>; [redacted] <[redacted]@overijssel.nl>; [redacted] <[redacted]@prvlimburg.nl>; [redacted] <[redacted]@ipo.nl>

Onderwerp: Overleg werkgroep T&H Gewasbeschermingsmiddelen

Wanneer: donderdag 31 juli 2025 10:00-11:00.

Waar: Microsoft Teams-vergadering

Microsoft Teams [Heeft u hulp nodig?](#)

[Nu deelnemen aan de vergadering](#)

Vergadering-id: 380 347 778 984 9

Wachtwoordcode: mX3V3Ev6

Voor organisatoren: [Vergaderopties](#)

Toezicht en handhaving gewasbeschermingsmiddelen

Inleiding

Op 2 april 2025 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State een belangrijke uitspraak gedaan over lelieteelt en de benodigde natuurvergunning (<https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@149432/202104808-1-r2/>). De uitspraak volgde op een handhavingsverzoek van Milieudefensie tegen een lelieteler in Vledder (Drenthe), die gewasbeschermingsmiddelen gebruikte zonder natuurvergunning.

De uitspraak benadrukt dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij lelieteelt natuurvergunningplichtig kan zijn, vooral wanneer er risico's zijn voor nabijgelegen Natura 2000-gebieden.

Deze uitspraak heeft aanzienlijke implicaties voor de lelieteelt, m.b.t. het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de noodzaak van een natuurvergunning. De impact van deze uitspraak kan echter veel groter zijn dan alleen voor de lelieteelt.

Hier bespreken we hoe we komen tot een notitie over afstemming tussen de provincies m.b.t. het reageren op handhavingsverzoeken en bij toezicht en handhaving bij de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen bij lelieteelt. Eventueel richt zich dit ook op een breder gebruik van deze middelen, en op de vraag welk TH-beleid de provincies hierbij kunnen voeren.

Doel van de notitie

Een breed gedragen beleidsnotitie opstellen over het toezicht en de handhaving op de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, die aansluit bij de uitvoeringspraktijk van alle provincies én zo mogelijk het beleid van het Ministerie van LNV. Doel is om tot uniformiteit, effectiviteit en bestuurlijk draagvlak te komen.

Stappen / proces

Om te komen tot een breed gedragen notitie willen we de volgende stappen doorlopen:

1. Initiatiefase
2. Definitiefase
3. Ontwerp-/voorbereidingsfase
4. Realisatiefase
5. Implementatiefase
6. Nazorgfase

Ad 1. Initiatiefase

We hebben behoefte aan een duidelijke deel-projectopdracht inclusief scope, doelstellingen en deelnemers. [Hierbij zijn de volgende aspecten van belang:](#)

De problematiek:

[Aanleiding is de uitspraak die is genoemd in de inleiding. Diverse provincies worden geconfronteerd met handhavingsverzoeken rondom het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen \(Gbm\) nabij Natura 2000-gebieden. Omdat deze handhavingsverzoeken tijdig moeten kunnen worden afgehandeld is snelheid geboden. Er is echter nog relatief veel onbekend rondom dit vraagstuk dus het afhandelen van de verzoeken vormt een uitdaging. Er is zowel sprake van juridische vraagstukken \(oa. of er sprake is van legaal voortgezet gebruik binnen een project\) als inhoudelijke vraagstukken \(zoals gevolgen van gebruik van Gbm, verspreidingsmodellen\). In dit deelproject wordt de informatie/kennis](#)

die beschikbaar komt uit een bredere aanpak en uit onderzoek door de WUR zoveel mogelijk meegenomen.

Zoals hierna wordt beschreven kan de scope van het probleem echter veel breder zijn dan uitsluitend N2000-gebieden.

Scope:

Duidelijk is dat gevolgen van de toepassing van Gbm veel breder kunnen zijn dan alleen op N2000-gebieden. Beschermde planten en diersoorten, zowel binnen als buiten N2000-gebieden en waterkwaliteit kunnen ook relevant blijken. In hoeverre dit binnen de scope van dit deelproject moet liggen is de vraag.

Vooralsnog hebben de handhavingsverzoeken absolute prioriteit. Afstemming tussen de provincies wordt nagestreefd. Hierbij kunnen verschillende oplossingsrichtingen snel tot vermeerdering van kennis en ervaringen leiden dus er is behoefte aan afstemming maar ook aan eigen ruimte. Voor de korte termijn wordt daarom gestreefd naar een notitie en het opzetten van een overleg waarin ervaringen snel gedeeld kunnen worden.

Op termijn kan daarna de aandacht naar gestructureerde en risico-gestuurde toezicht en eventueel daaraan gekoppelde handhaving verschuiven.

Lopende HH-verzoeken en initiatieven

Op dit moment lopen bij diverse provincies handhavingsverzoeken m.b.t. Gbm. Een actuele lijst hiervan wordt bijgehouden en bij deze notitie gevoegd.

Relevante initiatieven zijn:

1. Beleid Drenthe: Beleidsnotitie lelieteelt in Drenthe 2025-2028 die wordt voorgelegd aan Provinciale Staten.
2. Praktijkbeleidslijn HH-verzoeken Limburg;
3. Actieplan gewasbeschermingsmiddelen Noord-Brabant.
4. Door Meten = weten wordt een landelijk overzicht bijgehouden van beleidsmaatregelen over sierteelt en bestrijdingsmiddelen in verschillende provincies en gemeenten: <https://metenweten.nl/page/landelijk-overzicht-beleidsmaatregelen>

Betrokken instanties/deelnemers:

Gezien de gedeelde verantwoordelijkheden is (al dan niet op termijn) betrokkenheid van de volgende instanties noodzakelijk:

- Provincies als bevoegd gezag voor VTH m.b.t. Natura 2000-gebieden;
- IPO/Bij12/IPLG ter ondersteuning van de provincies;
- Min LNV en/of NVWA/RVO/CTGB als bevoegd gezag voor zowel N-2000 als voor toezicht en erkenning van Gbm.

Op dit moment zijn provincies en IPLG/Bij12 bij het project betrokken. De NVWA levert daarbij inhoudelijke deskundigheid. De volgende personen zijn nu betrokken:

- NVWA: @nvwa.nl
- Overijssel; (jurist), @overijssel.nl
- Gelderland; @ gelderland.nl,
- Friesland; @fryslan.frl
- Drenthe: @drenthe.nl
- Limburg: / @ limburg.nl
- NBr: @odbn.nl
- ZH @ozhz.nl / @ozhz.nl

Doel:

Het doel op de korte termijn is het opstellen van een breed gedragen beleidsnotitie t.b.v. het afhandelen van handhavingsverzoeken door de provincies op de toepassing van Gbm. Voor de middellange termijn is het doel het opstellen van een breed gedragen beleidsnotitie opstellen over risico-gestuurd toezicht en handhaving op de toepassing van Gbm, die aansluit bij de uitvoeringspraktijk van alle provincies én zo mogelijk het beleid van het Ministerie van LVVN.

Opdracht:

Op dit moment ontbreekt nog een opdracht tot het opstellen van een notitie. Gezien de vereiste spoedige afhandeling van handhavingsverzoeken is toch gestart met het formeren van een projectgroep en dit deelproject. Formele opdrachtverlening vanuit IPO is echter wel z.s.m. noodzakelijk. Hierbij moet rekening worden gehouden met prioritering i.r.t. overige opdrachten.

Wie wordt bij het project betrokken?—Resultaat van deze fase is een startnotitie. Deze wordt besproken en afgestemd in het overleg gewasbeschermingsmiddelen.

De volgende instanties/organisatie worden nog bevraagd t.b.v. T&H:

1. NVWA; (o.a. informatievoorziening)
  - Bureau Risicobeoordeling & onderzoek (BuRO) (Eén van de taken van BuRO is signalering, wetenschappelijk onderbouwde en onafhankelijke risicobeoordeling, en advisering over bedreigingen voor voedselveiligheid, productveiligheid, plant- en diergezondheid, dierenwelzijn, en natuur (inclusief biodiversiteit).)
  - Divisie Inspectie, specialisten gewasbescherming (neemt deel aan werkgroep)
2. WUR (via overleg/werkgroep gewasbeschermingsmiddelen) Opdrachtverstrekking is bijna rond.
3. Provincies:
  - Inventariseren relevante organisatieonderdelen/personen
  - Inventariseren beleid m.b.t. gewasbeschermingsmiddelen
  - Beschikbare info over lelie- en bloembollenteelt.
  - .....

Doel hiervan: Inzicht krijgen mb.t.:

- het gebruik van gewasbestrijdingsmiddelen,
- wetenschappelijke, juridische en praktische knelpunten rond de gevolgen voor de natuur van het gebruik
- toezicht en handhaving op het gebruik
- te verwachten knelpunten met oplossingen voor handhavingsverzoeken
- de gevolgen daarvan.

Ad 2: Definitiefase (Wat gaan we doen?)

Als de belangrijke afspraken gemaakt zijn, kunnen we een projectplan opstellen. Het gaat er om de verwachtingen van betrokken partijen boven water te krijgen over wat men denkt dat het resultaat moet zijn. Hierin worden de volgende onderdelen gedefinieerd:

- Probleem of idee: wat er opgelost of gemaakt moet worden.
- Doel: waarom we dit willen.
- Resultaat: wat het gewenste projectresultaat is (SMART).
- Afbakening: wat wel en niet behoort tot het projectresultaat. Korte /lange termijn

- Randvoorwaarden: wat er nodig is om dit project te realiseren.
- Risico's: wat de zwakke plekken zijn en eventuele gevolgen.
- Neveneffecten: wat de consequenties van het afgeronde project zijn.
- Haalbaarheid: de kans van slagen op basis van eisen, wensen, kennis en ervaring.

Op basis van dit plan richten we vervolgens de projectgroep in. Hiervoor worden de volgende stappen gezet:

1. Inventarisatie noodzakelijke participanten in de initiatiefase
2. Opzetten werkgroep
3. Kick-off/Startbijeenkomst
4. ....

Ad 3: Ontwerp-/voorbereidingsfase (Hoe gaan we het doen?)

Nadat we de voorgaande fasen hebben doorlopen wordt i.o.m. de projectgroep afgesproken hoe we tot afspraken en een notitie denken te komen. Hierbij wordt een concretere planning opgesteld en worden afspraken gemaakt over wat er moet gebeuren in de realisatiefase, door wie en op welk moment. Dit wordt afgestemd met de opdrachtgever(s) en afgestemd met de projectleider van het overleg gewasbeschermingsmiddelen.

Ad 4: Realisatiefase (Uitvoeren)

Door de projectgroep wordt een onderzoek uitgevoerd en worden voorstellen ontwikkeld.

Ad 5: Implementatiefase

Als er een gezamenlijke afspraken set kan worden opgesteld moeten deze worden geïmplementeerd.

Ad 6: Nazorgfase

TIJDPAD:

1. Initiatiefase	Juni (wk 25-27)
2. Definitiefase	Juli / augustus
3. Ontwerp/voorbereidingsfase	Augustus / september
4. Realisatiefase	September
5. Implementatiefase	
6. Nazorgfase	

Relevante aandachtspunten:

Significante gevolgen N2000

- Kunnen we in overleg met Meten=weten/Milieudefensie komen tot beperking van soorten teelt (lelieteelt, sierteelt) en daarmee middelen die bij die teelten worden gebruikt. Dan zouden maatregelen en onderzoek zich in eerste instantie op die middelen richten. Drenthe beperkt zich in het eigen beleid tot lelieteelt, maar dat lijkt niet houdbaar.
- Kunnen we in overleg met brancheorganisatie van die teelten/middelen beziën wat een afstandsgrens zou betekenen en of het mogelijk is om te komen tot eventuele aanvullende maatregelen om zo mogelijk ook nog binnen de afstandsgrens teelt mogelijk te maken?
- Kunnen we 'zo maar' aan tafel met die partijen of is daarvoor nadere besluitvorming nodig?
- Kunnen we tot een onderzoeksopdracht komen om een 'voorlopige veilige afstandsgrens' vast te stellen voor de bepaalde teelten/middelen ten aanzien van:
  1. Drift
  2. Verspreiding door water
  3. Verspreiding via insecten / vogelsBuiten de 'voorlopige veilige afstandsgrens' zou dan geen passende beoordeling nodig zijn, omdat vaststelling van de 'voorlopig veilige grens' dient als een soort generieke voortoets?
- Is het zinvol om zelfstandig bodemonderzoek te doen in verschillen N2000-gebieden om zodoende ook meer te weten te komen over gewasbeschermingsmiddelen in N2000-gebieden?

Reactie op handhavingsverzoeken -afstemming toezicht en handhaving

- Vragen we bij handhavingsverzoeken om bodemonderzoek aan de verzoeker voordat we in beweging komen of gaan we zelf bodemonderzoek doen?
- Volgen alle provincies de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO), resulterend in eerst een waarschuwing, daarna last onder dwangsom?
- Hanteren alle provincies 2025 als overgangsjaar en 2026 als jaar dat echt gestart wordt met handhaving?
- Zijn er provincies die ook al beleid hebben en/of andere aanpak?
- Hoe handhaaf je op kortdurende teelten?
- Voortgezet gebruik (een en hetzelfde project) moet nog eens juridisch worden getoetst of dat standhoudt

Communicatie

- Betrekken communicatie bij onze werkzaamheden, zodat telers in het najaar op de hoogte worden gesteld van hun verplichtingen voor 2026 en verder.

Gespreksonderwerpen Werkgroep T&H GBM

1. Hoe meten we het succes van dit project?
2. Welke afspraken maken we over de kaders van het deelproject, de rolverdeling, de onderlinge samenwerking en contactmomenten.
3. Hebben we de juiste middelen en personen/projectgroepleden?

Ad 2: Definitiefase (Wat gaan we doen?)

Als de belangrijke afspraken gemaakt zijn, kunnen we een projectplan opstellen. Het gaat er om de verwachtingen van betrokken partijen boven water te krijgen over wat men denkt dat het resultaat moet zijn. Hierin worden de volgende onderdelen gedefinieerd:

4. Probleem of idee: wat er opgelost of gemaakt moet worden. Is dat nu voldoende gedefinieerd?
5. Doel: waarom we dit willen. Voldoende gedefinieerd?
6. Resultaat: wat het gewenste projectresultaat is (SMART).
7. Randvoorwaarden: wat er nodig is om dit project te realiseren.
8. Risico's: wat de zwakke plekken zijn en eventuele gevolgen.
9. Neveneffecten: wat de consequenties van het afgeronde project zijn.
10. Haalbaarheid: de kans van slagen op basis van eisen, wensen, kennis en ervaring.

Inhoud

Mogelijke onderwerpen voor de notitie:

1. Inleiding, korte schets jurisprudentie
2. Huidige situatie / overlegvormen, stand van zaken
3. Wat weten we wel en wat weten we niet
4. Juridische aspecten
  - a. Relevante regels natuurregelgeving
  - b. Juridische situatie gewasbeschermingsmiddelen (o.a. CTGB / toelating / gebruik)
  - c. Toezichthoudende bevoegdheden
  - d. Handhaving
5. Toezicht en handhavingsbeleid
  - a. Toezichtbeleid
  - b. Handhavingsbeleid
6. Handhavingsverzoeken
  - a. Juridische aspecten
  - b. Stappenplan
7. ....

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen